

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 67/2567

ศาลจังหวัดกำแพงเพชร ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลปกครองพิษณุโลก ศาลผู้รับความเห็น นาง ส. โจทก์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน จำเลย

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้โจทก์เป็นเอกชน ยื่นฟ้อง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ที่ 1 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร (ส.ป.ก. กำแพงเพชร) ที่ 2 จำเลย ความว่า โจทก์เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยมีความประสงค์จะโอนสิทธิแบ่งแปลงที่ดินให้แก่หลานของโจทก์ทั้งสองคน แต่เนื่องจากโจทก์ไม่รู้หนังสือและระเบียบของทางราชการ จึงดำเนินการตามคำแนะนำของผู้ใหญ่บ้านและเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 2 ที่แจ้งให้โจทก์สละสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินให้แก่จำเลยที่ 2 โจทก์ไม่มีเจตนาที่จะสละสิทธิทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทแต่อย่างใด เจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 2 เป็นผู้กรอกข้อความรายละเอียดการแบ่งแปลงเข้าทำประโยชน์ การกำหนดจำนวนเนื้อที่ และได้มอบใบตอบรับการสอบสวนสิทธิ ยื่นคำขอหลังประกาศแบ่งแปลง พร้อมทั้งวาดรูปแผนที่การแบ่งแปลงกำหนดตำแหน่งว่าหลานของโจทก์แต่ละคนครอบครองที่ดินตำแหน่งใด ต่อมา โจทก์ไปติดตามเรื่องได้รับแจ้งว่า ที่ดินของโจทก์บางส่วนอยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดินและไม่สามารถแบ่งแยกที่ดินให้แก่หลานทั้งสองได้ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวไม่ใช่ผู้สืบสายโลหิตโดยตรงของโจทก์ และเมื่อโจทก์สละสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทแล้วก็ไม่สามารถคืนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวให้แก่โจทก์ได้ ด้วยเหตุนี้การแสดงเจตนาสละสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทเป็นการแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งนิติกรรมและในตัวบุคคลซึ่งเป็นคู่กรณีแห่งนิติกรรม จึงตกเป็นโมฆะ ขอให้ศาลเพิกถอนการสละสิทธิในที่ดินของบุคคลที่ได้รับสิทธิในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและการทำนิติกรรมเกี่ยวกับการแบ่งโอนสิทธิที่ดินแปลงพิพาทและนิติกรรมที่ทำให้การเป็นผู้ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินพิพาทของโจทก์สิ้นไป และให้จำเลยทั้งสองคืนสิทธิให้โจทก์เป็นผู้ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าว จำเลยทั้งสองให้การว่า โจทก์ยื่นคำขอสละสิทธิทำประโยชน์ในที่ดินของบุคคลที่ได้รับสิทธิในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก. 4-52 ก) ต่อ ส.ป.ก. กำแพงเพชร โจทก์จึงสิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงพิพาทตั้งแต่วันที่ยื่น อันเป็นไปโดยผลของกฎหมายและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดไม่ต้องมีมติให้โจทก์สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินอีกต่อไป เมื่อนาย ศ. นาย ย. นางสาว ร. และนายว. เป็นหลานของอดีตสามีโจทก์ซึ่งเสียชีวิตแล้ว มิใช่หลานของโจทก์จึงไม่มีสิทธิที่จะได้รับการโอนสิทธิเพื่อเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท และโจทก์เป็นผู้ลงลายมือชื่อในคำขอสละสิทธิด้วยความสมัครใจมิได้เกิดจากกลฉ้อฉลแต่อย่างใด จำเลยที่ 2 ไม่มีอำนาจที่จะให้โจทก์ได้สิทธิในที่ดิน การอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน การสิ้นสิทธิเข้าทำประโยชน์ การสละสิทธิ การระงับสิทธิแก่ผู้ได้รับอนุญาตเป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย คดีโจทก์ขาดอายุความ ขอให้ยกฟ้อง ศาลจังหวัดกำแพงเพชรเห็นว่า เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบกฎหมายที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ศาลปกครองพิษณุโลกเห็นว่า คดีนี้ไม่ปรากฏว่ามีการกระทำของ

ฝ่ายปกครองที่เป็นวัตถุแห่งคดี จึงมีใช้คดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 72 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง พ.ศ. 2542 อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้สืบเนื่องมาจากโจทก์ประสงค์ให้ศาลเพิกถอนนิติกรรมตามคำขอสิทธิ ที่ดินของบุคคลที่ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก. 4-52 ก) ลงวันที่ 2 เมษายน 2557 โดยอ้างว่า โจทก์แสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญของนิติกรรม และได้โต้แย้งเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่อย่างใด ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นกรณีที่โจทก์มุ่งหมายให้ศาลเพิกถอนนิติกรรมและขอให้ศาลมีคำพิพากษา รับรองสิทธิในที่ดินของโจทก์ กรณีจึงมีใช้คดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลปกครองตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการเพิกถอนนิติกรรมทางแพ่งและการคุ้มครองสิทธิใน ทรัพย์สินของเอกชน ที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/67/2567>